

Poľská republika

Oficiálny názov: Poľská republika (*Rzeczpospolita Polska*)

Rozloha: 312 679 km²

Počet obyv.: 38 mil.

Hlavné mesto: Varšava

Štátne zriadenie: parlamentná republika

Mena: poľský zlotý (= 100 grošov)

Úradný jazyk: poľština

Poľská republika patrí k **najväčším štátom EÚ**, nielen čo sa týka [rozlohy](#) (je rozľahlejšia ako napr. Taliansko, alebo Veľká Británia), ale aj [počtom obyvateľov](#). V porovnaní so Slovenskom ich má Poľsko až sedemkrát viac.

Po II. svetovej vojne sa Poľsko rovnako ako vtedajšie Československo ocitlo pod vplyvom Sovietskeho zväzu a do roku 1989 bolo socialistickým štátom. V roku 2004 vstúpilo spolu s nami a ďalšími štátmi bývalého socialistického tábora do EÚ, čo sa prejavuje rýchlejšim hospodárskym rastom - prílevom zahraničných investícií a čerpaním fondov EÚ na výstavbu a opravu infraštruktúry.

Rozprestiera sa v severnej časti strednej Európy. Na juhu zdieľa so Slovenskom nielen spoločnú hranicu, ale aj Tatry (najvyšším vrchom Poľska [Rysy](#) prechádza [slovensko-poľská hranica](#)), s Českou republikou sa delí o Krkonoše. Na severe obmýva jeho brehy [Baltské more](#), kde nájdeme množstvo piesočných pláží. Ako to na poľských plážach vyzerá, si môžete pozrieť [v krátkej reportáži](#).

Väčšinu povrchu pokrývajú nížiny a pahorkatiny, v ktorých je na severe roztrúsených množstvo jazier ([Mazurská jazerná pahorkatina](#)), čím sa táto časť krajina trochu ponáša na Fínsko. Nížiny a pahorkatiny pôvodne pokrývali lesy a mokrade, v súčasnosti sa využívajú prevažne na poľnohospodárske účely, i keď pôdy nie sú veľmi úrodné. Pri hraniciach s Bieloruskom sa dodnes zachovali ojedinelé nížinné lesy v [Bielovežskom národnom parku](#), ktorý je domovom najväčšej populácie [zubra](#) v Európe.

Najdôležitejšími riekami Poľska sú [Visla](#) a [Odra](#), ktoré odvádzajú vodu do Baltského mora. Slovensko je s Poľskom spojené hraničnou riekou Dunajec, ktorá svojím prechodom cez pohorie vytvára [zaujímavú krajinu](#) Národného parku Pieniny, ktorý sa rozprestiera na oboch stranách hranice.

Poľsko je národnostne jednotný štát, v ktorom tvoria menšiny menej ako 5 % z celkového počtu obyvateľov. Poliaci patria rovnako ako Slováci a Česi do západoslovanskej jazykovej skupiny. Naše jazyky sú si tak podobné, že nemáme problém s bežným dorozumením sa a po dlhšom pobyte v Poľsku, by sme sa poľštinu rýchlo naučili. S Poliakmi nás spája nielen príbuzný jazyk, ale aj kultúra a viacero zvykov, ktoré sa od našich príliš neodlišujú (napr. maľovanie vajčiek).

Rovnako ako Slováci, aj Poliaci hľadali a hľadajú lepší život za hranicami a migrujú do cudziny, kde ich žije niekoľko miliónov (najmä vo Veľkej Británii a Nemecku).

Poliaci sú niekedy označovaní aj za jeden z najkatolíckejších národov Európy, nečudo, veď viac ako 90% obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Z Poľska pochádzal aj dodnes jediný slovanský pápež [Ján Pavol II.](#) a v krajine je viacero významných pútnických miest (napr. Čenstochová).

V Poľsku nájdeme [desiatky miest](#) s viac ako 100 tisíc obyv. Najväčším mestom je hlavné mesto [Varšava](#), ktoré je

nielen politickým, ale aj hospodárskym a kultúrnym centrom krajiny.

Svetoznáмым mestom je aj niekdajšie sídlo poľských kráľov [Krakov](#), ktoré si dodnes zachovalo historický šarm a bolo právom zapísané do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Pri brehoch Baltského mora ležia významné prístavy [Gdaňsk](#), Gdynia a Štetin. V Sliezske neďaleko hraníc s Českou republikou sa okolo mesta [Katovice](#) rozprestiera jedna z najhustejšie zaľudnených oblastí Európy. Vyrástla na ťažbe a spracovávaní uhlia, čo sa stále prejavuje zhoršenou kvalitou životného prostredia.

V hospodárstve Poľska, prevládajú rovnako ako vo všetkých vyspelých krajinách sveta služby, ktoré zamestnávajú aj najviac ľudí. V priemysle dominuje strojárstvo (výroba áut a lodí) a elektrotechnický priemysel. I keď sú poľnohospodárstvo a potravinárska výroba stále dôležité hlavne vo vidieckych oblastiach, netvorí výrazný podiel na hospodárstve krajiny, ako sa mnohí Slováci naivne domnievajú pod vplyvom médií a skúseností, keď sa s poľskými potravinami denne stretávajú v obchodoch.

Zloženie poľského vývozu najlepšie pochopíme [cez graf](#), ktorý zobrazuje, čo konkrétne a v akom objeme Poľsko skutočne vyváža. S kvalitou poľských výrobkov to zrejme nebude, až tak zlé, ako sa niekedy tvrdí, čoho [dôkazom sú vyspelé krajiny](#), ktoré sú najväčšími obchodnými partnermi Poľska a s nekvalitou by sa len ťažko uspokojili.